

Voorstel college van burgemeester en wethouders

Openbaar	: Ja
Datum vergadering	: 20 januari 2026
Kenmerk	: Z211804/ D001125
Portefeuillehouder	: A.R. Peppelman
Onderwerp	: Mandaatbesluit toezichthouders twee externe sociaal rechercheurs
Speerpunt coalitie	: Kansengelijkheid in een sterke economie

Kernboodschap

Twee externe sociaal rechercheurs die in dienst zijn van de gemeente Montferland voor onbepaalde tijd aanwijzen als onbezoldigd ambtenaar in de functie van toezichthouder voor de gemeente Bronckhorst vanwege specifieke deskundigheid ten aanzien van de uitvoering van de Participatiewet (PW), Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemer (IOAW), Besluit bijstand zelfstandigen 2004 (Bbz).

Voorstel

1. In te stemmen met de mandatering van twee externe sociaal rechercheurs als toezichthouders voor de gemeente Bronckhorst.

Inleiding

De Raad en het college zijn verantwoordelijk voor de rechtmatige uitvoering van de PW, IOAW en Bbz 2004, waarbij controle doen op en onderzoek doen naar de rechtmatige verstrekkingen hiervan.

Bij fraude is het college verplicht om een onderzoek in te stellen. Dit onderzoek wordt in eerste instantie uitgevoerd door medewerkers van cluster Participatie die als toezichthouders zijn aangewezen. Het college vindt het wenselijk om daarbij ook twee externe sociaal rechercheurs als onbezoldigd ambtenaar in de functie van toezichthouder te benoemen om de volgende reden:

Vanwege specifieke deskundigheid ondersteunt de sociale rechercheur in het verzamelen van informatie over het recht op PW, IOAW, Bbz 2004. Een sociaal rechercheur kan ook een medewerker van de gemeente vergezellen bij een huisbezoek.

De resultaten van een onderzoek legt de sociaal rechercheur vast in een rapportage. De rapportage wordt als advies overhandigd aan medewerkers van cluster Participatie. Op basis hiervan neemt het college een besluit.

Afstemming

Het voorstel is besproken met wethouder Werk & Inkomen, cluster Zorgen en Leren, Participatie, Financiën, Communicatie en Juridische zaken.

Beoogd effect

Kwalitatief hoogwaardige handhaving in het sociaal domein.

Argumenten

1.1 *Deskundigheid*

Voor de sociaal rechercheurs is het opsporen en voorkomen van bijstandsfraude en andere sociale fraude hun dagelijkse werk. Zij doen dit voor meerdere gemeenten. In de gemeente Bronckhorst gaat het slechts om een aantal fraudezaken per jaar, waarbij toezichthouders zijn betrokken.

1.2 *Hoeveelheid zaken*

Gezien de hoeveelheid zaken is het niet rendabel om een eigen sociaal rechercheur in dienst te nemen. Gebruik maken van externe sociaal rechercheurs is een mooi alternatief.

1.3 *“Om niet”*

Het college kan zonder vergoeding een beroep doen op de externe sociaal rechercheurs (onbezoldigd ambtenaar).

Kanttekeningen

1.1 *Een onderzoek in de gemeente Bronckhorst wordt uitgevoerd zonder dat daar een betaling (vergoeding) aan de gemeente Montferland tegen over staat.*

De gemeente Montferland kan altijd besluiten, omdat er geen vergoeding tegenover staat, hun toezichthouders prioriteit te laten geven aan zaken in Montferland en pas daarna aan die in Bronckhorst.

Mocht het aantal zaken significant stijgen, dan volgt een overleg met gemeente Montferland over eventuele betaling van de gemaakte uren.

1.2 *Werkgeverschap*

De sociaal rechercheurs zijn in dienst van de gemeente Montferland. Arbeidsrechtelijk hebben wij geen zeggenschap. Er is bij beiden sprake van een onbezoldigd ambtenaar.

1.3 *Toegang systemen*

De sociaal onderzoekers kunnen gebruik maken van onze systemen. Als extra beveiligingsmaatregel gaan we de toegang loggen.

1.4 *Juridische procedures*

Toezicht houden kan zorgen voor meer handhaving en dit kan leiden tot meer bezwaar- en beroepsprocedures.

Kosten, baten en dekking

De daadwerkelijk inzet van de toezichthouders wordt niet vergoed. De inzet is 'om niet'.

Uitvoering

Het besluit op de voorgeschreven wijze bekendmaken en publiceren in het gemeenteblad. Na deze publicatie treedt het besluit in werking. Voorts het besluit bekend maken aan de Gemeente Montferland.

De twee sociaal onderzoekers dienen in het bezit te komen van een toezichthouderspas en toegang te krijgen tot de systemen van de gemeente Bronckhorst die voor hun werkzaamheden nodig zijn. Vanwege de AVG de Functionaris Gegevensbescherming van de aanstelling op de hoogte brengen.

Evaluatie

Jaarlijkse evaluatie over de frequentie en behoefte van de inzet van de sociaal onderzoekers.

Bijlagen

- Mandaatbesluit Toezichthouders